

ŽILINSKÝ
SAMOSPRÁVNY
KRAJ

bioklimapark

Hľadačka pre zvedavé deti

Milí priatelia, milé deti,

vo vnútri tohto zošita nájdete hľadačku - tri pracovné listy, ktoré Vás prevedú náučným chodníkom OBJAVUJ Bioklimatický park. Spoznáte niektorých živočíchov, ktorí tu spokojne žijú. Sú to zvieratká z našej farmy i zvieratká z voľnej prírody, ktoré tu spolu spokojne žijú - pri vode, v ovocnom sade, na lúkach a poliach i na gazdovskom dvore. Pozývame vás objavovať, hľadať a skúmať krajinu a život v nej, ktorý je v súlade s prírodou, vzájomne prospešný pre zvieratá i pre človeka.

Skôr ako začnete vyplňať pracovné listy, porozmýšľajte ako si vy predstavujete Bioklimatický park. Pomôžu vám aj slovíčka ukryté dole v tráve. Snažíme sa tu dospelým i deťom ukázať, ako by mala vyzerat' naša poľnohospodárska krajina, v ktorej je na každom kroku plno zdravého života.

1

láska k pôde • zdravé potraviny • špalda • špaldové vankúše • cesta chleba
• život včiel • ovocný sad • slnečná energia • zvieratá na farme • polia a lúky
• zachytíme dažďovú vodu • ochladíme sa pri vode

2

Na farme

V Bioklimatickom parku žije na malej farme aj veľa domácich zvierat, čo znamená síce veľa každodennej práce, ale prináša to tiež potešenie, nové vedomosti i zdravé potraviny. Poľnohospodárstvo, chov domácich zvierat, kosenie, pasenie, to všetko bolo v minulosti prirodzené a typické. Dnes sa to stráca. Tradičné hospodárenie je ale veľmi dôležité pre rovnováhu a pestrosť rastlinných a živočíšnych druhov v našej krajine.

Úloha: Vyber z každej skupiny hospodárske zviera a správne spoj s jeho úžitkom pre človeka – písmenká pri zvieratách potom prepíš do tajničky.

biela
krátkosrstá
koza

š

i

slovenská
biela hus

kura
domáca

r

o

kačica
ruánska

na dvore vyzobávajú burinu a hmyz
hospodársky úžitok: mäso a vajíčka

vedia strážiť dvor lepšie ako pes
hospodársky úžitok: mäso, vajcia, perie

čistia lúky od burín a kríkov
hospodársky úžitok: mlieko, mäso

potešia nás svojim sfarbením
hospodársky úžitok: chutné mäso, vajcia

a

najlepší priateľ človeka stráži dvor a ohlasuje návštevníkov
hospodársky úžitok: zaháňa ovce, kačice a husi

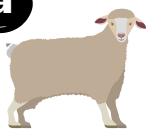
spásajú trávu na pasienkoch, môžeme na nich jazdiť
hospodársky úžitok: ťažné zvieratá, maštalný hnoj

celý deň sa vyhrievajú na slniečku a majú o všetkom prehľad
hospodársky úžitok: chytajú myši a iné malé hlodavce

od rána do večera spása lúky a pasienky
hospodársky úžitok: mäso, mlieko, vlna, hnoj

ovca
domáca

a

mačka
domáca

š

m

pes domáci

kôň hucul

i

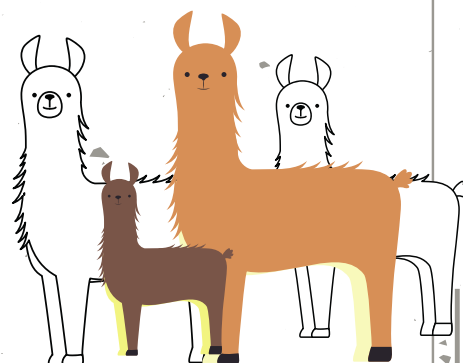

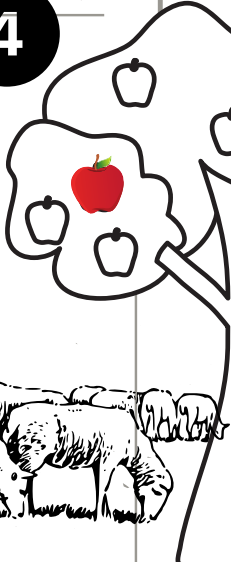
Tajnička:

Dozvieš sa ako sa volajú dve lamy alpaky, ktoré žijú v Bioklimatickom parku Drienová.

Lama alpaka

Alpakám rastie jemná, hebká a veľmi kvalitná vlna, ktorá je ešte teplejšia ako ovčia. Sú veľmi čistotné, nepotrebujú veľa miesta a ich chov je pre farmára tak trochu zábavou. Sú to veľkí ochrancovia a možno ich využiť ako pomocníkov pri strážení oviec.

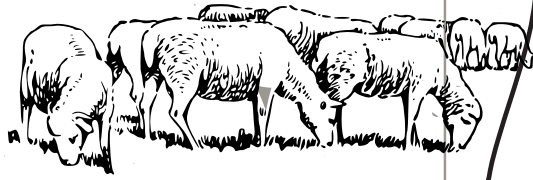

V Bioklimatickom parku sme vysadili viac ako 150 starých odrôd ovocných stromov • pestujeme výnimočné odrody jabloní, hrušiek, sliviek, drienok • ovocný sad hnoja najmä ovečky, ktoré celý rok spásajú lúku pod stromami • lúčne kvety lákajú včely a iný užitočný hmyz • sokoly a hady nám pomáhajú loviť hraboše • v zime sa staráme o malé vtáčiky, ktoré vyzobávajú škodcov ovocných stromov • úroda nás na jeseň teší množstvom chutí, vôní a farieb.

Úloha: V našom ovocnom sade to naozaj žije. Aké živočíchy tu žijú? Prečítaj si, prečo sú pre prírodný ovocný sad dôležité.

Tieto malé modro-žlté vtáčiky sú veľkými pomocníkmi v boji proti škodlivému hmyzu. Vtáčiky celú zimu neúnavne ozobávajú stromy s vajíčkami škodlivého hmyzu. Vtáčikom v zime pripravujeme krmidlá a krmíme ich semienkami našej slnečnice.

.....
koraksý lasbeá

Tento hmyz je síce veľmi užitočný, pretože sa živí škodlivými voškami, no do nášho prostredia nepatrí. Na rozdiel od jej domácej príbuznej so siedmimi bodkami pochádza z Ázie. Sem-tam nás i poštipie.

.....
nelkia donáchýv

Máloktorý užitočný tvor má takú zlú povest' ako tento hmyz. Živí sa voškami, ktoré sajú šťavu z listov a stoniek, v ktorej je veľa cukru. Nehryzie i keď má kliešte na zadočku. Viete aký domček mu môžete postaviť v záhrade?

.....
lkuocho jčaybyon

Tento dravý vták predstavuje dôležitú prírodnú ochranu našich polí a ovocného sadu. Loví najmä hraboše, ktoré nám ničia úrodu. Nestavia si vlastné hniezda, preto mu každý rok pripravíme ubytovanie na gazdovskom dome.

.....
kloso raišmy

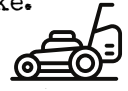
Minimálne 100 miliónov rokov! Tak dlho žije na Zemi. Jej úloha v prírode je nenahraditeľná. Aby sa jej rodina mohla užiť, potrebuje pestrú stravu po celý rok. Preto vysádzame veľa druhov rôznych stromov ale i liečivé rastliny a kvitnúce lúky.

.....
lecva dosonánme

Vďaka malému stádu tohto milého hospodárskeho zvieratka nemusíme ovocný sad kosiť ani hnojiť. V nepokosenej tráve nájde potom svoj domov veľa iných užitočných živočíchov. Jej domovom je Kamerun v ďalekej Afrike.

.....
cvoa sknuárakme

Vďaka malým opatreniam na zadržanie dažďovej vody sa v Bioklimatickom parku usídlilo množstvo živočíchov. Niektoré natrvalo, iné tu prichádzajú hľadať potravu. Niektoré pomáhajú ničiť škodcov, iné robia škodu na farme. To je kolobeh a rozmanitosť života v prírode. Odborníci tomu dôležito hovoria biodiverzita.

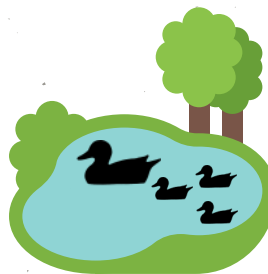
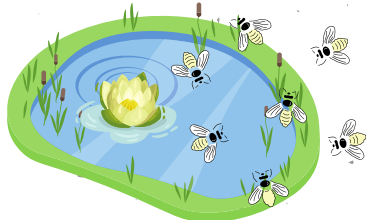
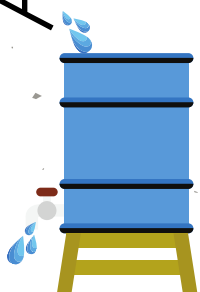
Úloha: Pozri ako zadržiavame dažďovú vodu v Bioklimatickom parku. Správne dvojice spoj čiarou.

včelárove jazero

farmárove jazero

sud na dažďovú vodu

drevené hrádzky

Úloha: Prelúskaj sa osemsmerovkou. Nájdeš všetky živočíchy, ktoré prišli do Bioklimatického parku? Riešenie zapíš.

D Á K I Č Á R D O M
 Ž Ď T J K O O V K A
 O R A A A Č S K N Č
 K M Y Š L Á N A A K
 L A S T O V I Č K A
 E V U E H A Č I O D
 I Á H R C L K C K I
 D Ž A I U H A A S V
 I K H C Ú P E L S Á
 Š A A H C U P O R

Použité slová:

hlaváč

hus

jašterica

kačica

krt

lastovička

mačka divá

modráčik

myš

rak

ropucha

rosnička

skokan

slepúch

ucholak

vážka

šidielko

 riešenie osemsmerovky

je veľmi užitočná. Robí v pôde chodbičky, ktoré pomáhajú zadržiavať vodu pre rastliny. Pôdu tiež hnojí, kyprí a premiešava. Robí ešte niekto iný v pôde chodbičky?

Bylinková záhrada

V Bioklimatickom parku nájdeš bylinky v bylinkovej záhrade pri vstupe ale rastú aj všade okolo. Určite tu na jar a v lete nájdeš bežné bylinky ako skorocel, rebríček, žihľava alebo alchemilka. Ale nájdeš tu aj poklady medzi bylinkami ako je repík, zemežlč, kostihoj, nechtík, šalviu alebo ľubovník.

Úloha: Nájsi a nakresli

Skorocel kopijovitý

Prezri si dôkladne Skorocel kopijovitý na obrázku a aj ten, ktorý si podľa obrázka našiel. Pokús sa do zeleného krúžku dokresliť kvet tak, aby bol rovnaký ako na celej rastline. Do žltého krúžku potom dokresli časť listu a to tak, aby bol rovnaký ako ostatné listy na rastline.

NARROWLEAF PLANTAIN
Plantago lanceolata L.
PLANTAIN FAMILY

Úloha: Podľa tajnej abecedy vylúšti názvy byliniek

TAJNÁ ABECEDA 🔍

sc ↗ Δ ↗ Δ ✕ ♥ ↗ t ||| p t ↗ ⊙

sc ↗ Δ ↗ Δ ✕ ♥ ↗ t ||| p t ↗ ⊙

Δ ↗ ⊠ ↗ Δ ⊙ ⊙ ||| ⊠ ↗ Δ ⊙

A ↗	J ⊙	S ♥
B ⊔	K t	T Δ
C ⊙	L p	U ✕
D ♯	M ⊠	V sc
E	N ⊠	W p
F //	O ⊙	X ∞
G ⊙	P Δ	Y ⊠
H ~	Q ⊙	Z ⚡
I ⊙	R ⊙	